

Kanta-palvelut

7.9.2022

Toimittajayhteistyökokous, Kanta-palvelut

Aika 7.9.2022 klo 9–12
Paikka Teams
Osallistujat Kutsutut, paikalla n. 110 henkilöä

Kokousmateriaalit: [Tietojärjestelmätoimittajien kokousmateriaalit 2022 - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Lise-Lotte Holmberg avasi kokouksen.

Kanta-palvelujen uusi liiketoiminnan asiantuntija Irma Kovanen esittäytyi. Hän toimii tietojärjestelmätoimittajien yhteyshenkilönä. Irman sähköpostiosoite on irma.kovanen@kela.fi.

2 Ajankohtaista DVV:llä, Jari Pirinen / DVV

Jari Pirinen esitteli ajankohtaisia asioita DVV:ltä.

Esiin ei noussut kommentteja tai kysymyksiä.

3 Asiakastietolakupaketin toimeenpanon tilannekatsaus, Sari Laukkanen & Riitta Tuomaala / Kela

Sari Laukkanen/Kela ja Riitta Tuomaala/Kela esittivät tilannekatsauksen asiakastietolain toimeenpanosta, Hanne Laukkanen vaikutuksia Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon, Kirsi Vainio/Kela vaikutuksista Reseptipalveluun ja Sole Salmijärvi/Kela Uudenmaan väliaikaiseen tiedonsaatioikeuteen ja Kanta-informointiin sekä Potilastiedon arkistoon.

Kysymys/Kari Heinonen: Sisältyykö tässä mainittuihin "potilastietoihin" jo reseptien puoli vai ovatko reseptit edelleen erikseen.

Vastaus: Reseptit eivät sisälly tähän.

Kysymys/Hannele Lindeman: Kirjataan vaaditut tiedot Peruste-kenttään vapaamuotoisesti vai rakenteisessa muodossa?

Vastaus: THL ohjeistaa myöhemmin syksyn aikana, miten kirjaukset tulee tehdä.

Kysymys/Kari Heinonen: Jätetäänkö hätätilanteessa Peruste-kenttään kirjattu puolesta asetettu kieltö huomioimatta Kanta-palveluissa hätätilanteessa? Tämä varmaankin huomioidaan teknisesti Potilastiedon arkiston palauttamissa asiakirjoissa.

Vastaus: Asiakastietolain 18 § mukaan huoltajalla/laillisella edustajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäisen puolesta tietojen luovutusta hätätilanteessa.

Kysymys/Kari Heinonen: "Tiedot halutaan sähköisesti integroituna": Huomioitiinko selvityksessä tiedonvaihdon teknisiä reunaehtoja ja/tai toteutuksen haasteita nykyisessä Kanta-arkkitehtuurissa?

Vastaus: Sote-toimialojen väliseen tietojen luovuttamiseen liittyvässä asiakastarvekartoituksessa ei menty näin yksityiskohtaiselle tasolle.

Kysymys/Timo Pessi: Onko Uudenmaan väliaikaisesta tiedonsaantioikeudesta ja Kanta-infon pakollisuudesta jossain materiaalia? Uudenmaan hyvinvointialueilla on nyt suurta epätietoisuutta asiasta.

Vastaus: Kelalta on tulossa hyvinvointialueille tiedote liittyen Kanta-informointiin ja Uudenmaan väliaikaiseen tiedonsaantioikeuteen ennen 20.9.2022 pidettävää Sote-uudistuksen ICT-valmisteluryhmän kokousta, jossa asia on myös esillä.

Kysymys/John Peter: Eikö mitään siirtymäaika tule Uudenmaan väliaikaiseen tiedonsaantioikeuteen eli nykyisiä paikallisia luovutusratkaisuja ei saisi käyttää 1.1.2023 alkaen?

Vastaus: Terveystietolain 9 §:n mukaiset sairaanhoitopiirien yhteisrekisterit päättyvät 31.12.2022, eli sen lain ja nykyisten sairaanhoitopiirien informointien pohjalta ei ole mahdollista tehdä luovutuksia myöskään paikallisesti. Uudenmaan väliaikaisen tiedonsaantioikeuteen pohjautuvat paikalliset luovutukset 1.1.2023 jälkeen ovat mahdollisia, jos potilas on informoitu tästä Kanta-informointi versio 1.1.0:lla.

Kommentti/Timo Pessi: 8.6.2022 lähetetty Kanta-tiedote on ymmärretty niin, että siirtymäaika olisi 31.12.2023 asti.

Kommentti/John Peter: On myös tulkittu 8.6.2022 Kanta-tiedotetta niin, että siirtymäaika on vuosi.

Vastaus: Kanta-luovutukset luovutusluvan pohjalta ovat mahdollisia vuoden 2023 loppuun asti, vaikka potilas on informoitu ns. vanhalla Potilastiedon informoinnilla. Tämä siirtymäaika ei koske Uudenmaan väliaikaista tiedonsaantioikeutta ja siihen käytettävää Kanta-informointi 1.1.0, jolla potilas informoidaan tästä mahdollisuudesta.

Kelalta on tulossa hyvinvointialueille tiedote liittyen Kanta-informointiin ja Uudenmaan väliaikaiseen tiedonsaantioikeuteen ennen 20.9.2022 pidettävää Sote-uudistuksen ICT-valmisteluryhmän kokousta, jossa asia on myös esillä.

Kelalla on seurannassa Uudenmaan maakunnan järjestämisvastuullisten alueiden tilanne. Kelassa ollaan nyt siinä käsityksessä, että alueellisissa luovutuksissa pystyttäisiin hyödyntämään Kanta-informoinnin versiota 1.1.0 eli Uudellamaalla olisi käytössä järjestelmä/järjestelmiä, joilla pystyisi tallentamaan Kanta-informoinnin ja tekemään paikalliset luovutukset sen pohjalta.

Kysymys/Hannele Lindeman: Pitääkö jatkossa pystyä kohdistamaan kieltoja kaikkien hyvinvointialuiden rekistereihin?

Vastaus: Kieltolomakkeella on mahdollista kieltää vähintään oman hyvinvointialueen tiedot. Potilastiedon arkiston lähipäivinä julkaistavissa toiminnallisissa määrittelyissä v. 1.4 tarkennetaan tätä.

Kysymys/Peltonen Joonas: Voiko puolesta-asioiva asettaa kieltoja Omakannassa nyt väliaikaisratkaisun aikana tai sen jälkeen?

Vastaus: Omakannassa ei voi asettaa kieltoja alaikäisen puolesta, koska alaikäisen kyvykkyys hoitaa asiaansa tulee arvioida terveydenhuollon ammattihenkilön toimesta.

4 Sote-uudistuksen tilannekatsaus Kanta-palveluissa / Sole Salmijärvi

Jos hyvinvointialueella on käytössä useita järjestelmiä, jotka tuottavat tilapäisiä yksilöintitunnuksia, on olennaista varmistaa, että järjestelmät eivät tuota samoja tunnuksia eri potilaille. Henkilöt erottuvat erilaisella vanhan rekisterinpitäjän root-osalla, vaikka yksilöintitunnus olisi sama.

Kysymys/Hannu Niemi: Eikö Kela tutki keinohetuissa, että root vastaa kyselijää? Onko ok, että jatketaan samalla rootilla, vaikka hyvinvointialueelle tulee uusi y-tunnus? Hyvinvointialueen pitää jollain tavalla hanskata keinohetujen käsittely ja ne ovat paikallisia, kunnes ollaa samaa rekisteriä.

Vastaus: Kun on kyse hyvinvointialueen rekisteristä, kaikki tiedot ovat omia tietoja. Jokaisella hyvinvointialueen käyttäjällä on mahdollisuus hakea koko hyvinvointialueen rekistereistä, jos hoitosuhde on voimassa. Tähän ongelmaan törmättiin jo koronatodistuksen kanssa. Kannasta ei pysty tietoa hakemaan ilman root-osaa. Hyvinvointialueen tulee ohjeistaa, miten tilapäisten hetujen kanssa pitää toimia.

Kysymys/Hannu Niemi: Pirkanmaalle tulee oma OID. THL:n soterekisterissä yhdistään olemassa olevat rekisterit tähän OID:iin jollain sovitulla hetkellä. Voiko joku järjestelmä jäädä vielä siihen vanhaan rekisterinpitäjyyteen?

Vastaus: On teknisesti mahdollista hoitaa asia niin, että kaikki rekisterit yhdistetään kerralla tai vaiheittain tai järjestelmä kerrallaan kunkin hyvinvointialueen kanssa sovittuna aikaikkunana.

Kysymys/Kari Heinonen: Mistä johtuu ero siinä, että Potilastiedon arkistossa ja Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistossa vanhan rekisterinpitäjän tiedoilla haetaan tietoa eri tavoin?

Vastaus: Yksi perustelu tälle on se, että sosiaalihuollon osalta tiedot ovat olleet vain rekisterinpitäjän käytössä. Yhteentoimivuuden vaade on todettu ja testattu, muttei ole tehty ristiintestausta. Tällä tavalla on annettu järjestelmälle hallitun siirtymän mukaista aikaa. Käytäntö on voimassa vain siirtymäaikana.

Kysymys/Kari Heinonen: Sosiaalihuollon asiayhteyden tarkistamisen yhteydessä mainittiin OID:ien pysyminen samana. Aiheutuuko sekaannuksia, jos/kun ei-päivitettyissä asiakkuus/asia -asiakirjoissa esiintyy kyseisen organisaation vanha nimi?

Vastaus: Palveluysiköiden OID:t pysyvät samoina. Jos tulee uusia palveluysiköitä, tulee päivitettävää. Nimi asiakirjoilla on enemmän informatiivista, mitään massapäivityksiä ei tarvitse vuodenvaihteessa tehdä.

Kysymys/Kari Heinonen: Rekisterinpitäjän vaiheittaisesta muuttumisesta ja PTA-tarkistuksista - onko sellainen mahdollista että ilmoitettu rekisterinpitäjä ja palveluysikkö tms. ovat SOTE-organisaatiorekisterissä "eri hierarkioissa" ?

Vastaus: Alkuvuoden siirtymäkaudella Rekisterinpitäjärekisterissä ja sote-organisaatiorekisterissä voivat samanaikaisesti olla voimassa sekä vuoden 2022 kunta- ja kuntayhtymä-organisaatiot että vuoden 2023 aluksta aloittavat hyvinvointialue-organisaatiot.

Kun muutokset on parametrisoitu kaikkiin alueen asiakas- ja potilastietojärjestelmiin, päätetään vuoden 2022 organisaatioiden voimassaolo organisaatiorekisteissä.

Hyvinvointialueille 24.8. ja 25.8. pidettiin infotilaisuudet, joiden esitysmateriaalit on julkaistu Kanta.fi-sivuilla: [Sote-uudistus ja Kanta-palvelut - Sote-ammattilaiset - Kanta.fi](#). Syys-lokakuun aikana järjestetään jokaisen hyvinvointialueen kanssa THL-Kela-hyvinvointialue – palaverit.

5 Reseptin tilannekatsaus, Kirsi Vainio /Kela

Kirsi Vainio/Kela esitteli Reseptin tilannekatsauksen.

Kysymys/Kari Heinonen: Minua vaan jäi taannoin kesemmällä kiusaamaan häiriötiedote 10.08.2022 "Rajat ylittävässä reseptissä havaittu häiriö on päättynyt. Häiriö alkoi 25.7.2022 klo 15.44 ja häiriöselvitys loppui 10.8.2022. Kyse ei ole häiriöstä vaan Viron toteutuksen toiminnallisuudesta." - mistä oikein oli/on kyse? Viimeinen virke koskien ongelman syytä on aika kryptinen ilmaisu - eikö jompikumpi yhteyspisteistä ollutkaan yhteensopiva tai mikä reseptien kokonaisuudessa muuttui? - isommassa kuvassa ja ajatellen ensiökäytön EHDS-tulevaisuutta, kuinka hyväksyttävänä voidaan pitää ongelmatilanteen näinkin pitkää selvittelyaikaa? Onko kansallisille yhteyspisteille määriteltynä tai tullaanko niille määrittelemään palvelutason sitoumusta ongelmatilanteiden varalta?

Vastaus: Kun tiettyä virhekoodia tuli suomalaisessa apteekissa tehtävälle ulkomaisen reseptin toimitukselle suhteellisen usein lyhyellä aikavälillä, epäilimme että kyse voi olla häiriöstä. Virheilmoitus tuli toimitusyrityksen yhteydessä Viron yhteyspisteeltä.

Tutkittaessa asiaa yhdessä virolaisten kollegojen kanssa, lopulta ilmeni, että kyse ei ole virheestä, vaan Viron kansallisten määrittelyjen mukaisesta toiminnasta. Virhe tulee tapauksessa, jossa virolainen potilas on muuttanut pysyvästi ulkomaille, toimitus tällaiselle reseptille epäonnistuu. Häiriötiedote poistettiin ja apteekeille toimitettiin tiedote, jossa on ohjeet annettavaksi virolaiselle asiakkaalle, jonka reseptin toimitus ei onnistu suomalaisessa apteekissa.

Molempien maiden yhteyspisteet olivat yhteensopivia, reseptin kokonaisuudessa mikään ei muuttunut, on mahdollista että virolaisista asiakkaista entistä useampi on syystä tai toisesta muuttanut pysyvästi pois Virosta ja törmäsi tähän rajoitteeseen ulkomaisessa apteekissa asioidessaan. Keskusteltaessa asiasta kävi ilmi, että määritys on jääne vanhalta paperiresptiajalta ja saattaa poistua jatkossa. Siihen asti olemassaoleva ohjeistus virolaiselle asiakkaalle on olla yhteydessä Viron sairausvakuutuskassaan tai hakeutua suomalaisen terveydenhuollon pariin saadakseen tarvitsemansa reseptin.

Kysymys/Kari Heinonen: Fimean suunnalta ei ilmeisestikään ole saatu arvioita IDMP/SPOR-asioista, jotta niitä voitaisiin huomioida Reseptin tiekartalla?

Vastaus: Kelassa ei osata arvioida aikataulua vielä, koska Fimealta ei ole tullut mitään tietoa.

6 Potilastiedon arkiston tilannekatsaus, Sole Salmijärvi / Kela

Sole Salmijärvi/Kela kertoi Potilastiedon arkiston tilanteesta ja kehittämisen painopisteistä.

Kysymys/Arto Bäckman: Säilyykö uusissa hetuissa nykyinen käytäntö jossa 900-999 loppuiset ovat "testihetuja"

Vastaus: Kelan oletus on, että säilyy, mutta tähän liittyvät määrittelyt ovat vielä työn alla.

Kysymys/Anita van Gils: Hetumuutosta ei voine ottaa käyttöön Potilastiedon arkistossa ennen kuin Kanta-arkisto ja resepti on tehneet omat muutoksensa?

Vastaus: Ei voida, muutokset pyritään saamaan toteutukseen mahdollisimman pian.

7 Tuotannon tilannekatsaus, Sami Jyväkorpi / Kela

Sami Jyväkorpi esitteli tuotannon tilannekuvaa, sanomamääriä ja palveluiden vasteaikoja.

Kysymys/Kari Heinonen: Seurataanko jatkossa erikseen vanhoja palvelupyyntöjä ja FHIR-kutsuja?

Vastaus: Otetaan selvittelyyn, saataisiinko tuotannon raportointia kehitettyä tähän suuntaan.

Kysymys/Mia Mantere: Onko sähköisistä lääkärintodistuksista tulossa tilastoja?

Vastaus: Sähköisistä lääkärintodistuksista on saatavana lukumäärätietoja, Kela seuraa niitä myös. Lukumääriä voitaisiin jatkossa tuoda lukumääriä näkyville myös. Noin puolet julkisen sektorin toimijoista arkistoi sähköisesti jotain todistusta.

8 Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 16.11.2022. Toiveita asialistalle Kelan, THL:n, Fimean tai Valviran suuntaan voi esittää Irma Kovalle.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Kela

Kanta-palvelut

PL 450, 00056 Kela